Ч. 178 | Четвер 12 (24) серпня 1899. | Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Розрухи в північній Чехії. — Процес Драйфуса. — Вісти з Америки).

З північної Чехії доносять о дуже поважних і дуже сумних розрухах. Іменно дня 19 с. м. відбули ся перед палатою староства в Ґрасліц демонстрациї, котрі прибрали широкі розміри. В старостві вибито більше як 200 шиб і держано будинок староства більше як годину в облозі. В наслідок того староста на другий день скріпив жандармерию о 15 людий. В неділю вечером демонстрациї повторили ся. Жандармерия хотіла розігнати товпу. Нагло з товпи посипав ся град каміня на будинок, в части з улиці, в части з пиварні по противнім боці улиці. Жандармерия арештувала шість осіб і старала ся опорожнити пиварню, але без успіху. Товпа з вікон і дахів кидала склянками, чарками, цеглами і вуглем. Жандармерия заарештувавши десять ексцедентів, мусіла усунути ся о яких сто кроків. Депутация зложена з бурмістра і ще двох міщан пішла до шефа староства, домагаючи ся усуненя жандармериї і увільненя арештованих, запевнюючи в заміну, що товпа розійде ся. Староство на те не згодило ся. В ночи бурмістр знов явив ся в старостві з тим самим жаданем. В тій хвили з товпи вистрілив хтось до жандармериї, а один вахмістр тяжко ранений каменем, упав на землю. Жандармерия зробила ужиток з оружия. По першім вистрілі два ексцеденти упали трупом, а один тяжко ранений. Рівночасно з різних домів упали стріли на жандармів. Взагалі ранено 6 осіб, з котрих одна умерла в ночи. В ночи спроваджено з маневрів баталіон піхоти і скріплено жандармерию. Шефа староства по дорозі до уряду виганьблено і обкинено камінем. Додати треба, що ексцеси розпочали ся, коли войско з околиці відійшло на маневри. Ситуацию в північній Чехії уважають за дуже напружену.

На вчерашне засідане военного суду прибув і Ляборі. Коли входив до салї, повитали его оплески, а президент трибуналу Жуо, отворивши засідане, забрав голос, і звертаючи ся до Ляборі'ого, висказав обурене цілого трибуналу з причини підлого замаху на его житє. „Гадаю — говорив Жуо — що вискажу чувства всіх, заявляючи, що чую ся щасливим, що та пригода не мала поважнійших наслідків, так, що нинї можемо Вас знов мати в тій сали“. Ляборі подякував предсїдателеви і членам трибуналу, і всім тим, котрі в часї недуги оказували єму симпатию. Дальше висказав пересьвідчене, що завдяки основному розгляненю справи в тій сали, вийде на верх правда і справедливість побідить, що єсть конечним для втихомиреня краю. „Маю право надіяти ся — кінчив Ляборі свою промову — що в дни, коли справедливість вискаже свій суд, умовкнуть всякі протести і закиди. Бо треба нам о тім памятати, що в людских річах похибка більше значить як зла воля“. — Відтак приступлено до дальшого переслуханя сьвідків, давних настоятелів і службових товаришів Драйфуса. Сьвідки по більшій части висказували ся неприхильно о Драйфусї, але ніякого доказу его вини не подали. Всї лиш покликували ся на підозріня, і на то, що від когось чули. На тім засіданю відчитано також між иншими квалїфікацийні листи Драйфуса, котрі всї поручають его як спосібного і совістного офіцира, лише нота ґенерального штабу згадує о его неприємнім характері. — Дальше засідане відбуває ся нинї.

Новий північно-американьский міністер війни наміряє побільшити армію на Филипинах до 40.000 людий і длятого велїв утворити кілька нових охотничих полків. Однако военна охота відійшла вже Американців і тяжко зібрати потрібне число людий. Супротив того міністерство війни надає кождому степень офіцира, хто доставить до охотничих полків 40 вояків. Крім того постановлено приймати до охотничих полків також не американьских підданих, чого перед тим ніколи не бувало. Против того виступають дуже остро американьскі ґазети і нападають на правительство за его політику. — Руска американьска „Свобода“ так остерігає американьских Русинів перед участию у війні против Таґальців: „Наша ґазета нераз вказувала, що американьска політика взглядом бідного, але вільности бажаючого народу филипиньского не варт похвали. Бо найперше: по що там попхали ся Американці? чи за зисками? Певно, але зисків не знайшли, хиба незначні. Найважнїйший продукт, який єсть на Филипинах, то коноплї, для котрих купцями суть Америка і Анґлия. Крім конопель дістає ще Америка з Филипин цукор, трохи кави, індиґо і тютюн. Ті всї филипиньскі продукти дістає Америка в дуже малій скількости і треба богато часу, щоби Америка мала які-такі зиски, тим більше, що для Филипин о много потрібнїйший торг в Азиї, а навіть в Европі. Так отже, коли Америка рахувала на великі зиски на Филипинах, то грубо перерахувала ся. Дальше, хоч-би вже задля тої причини, непотрібно Америка взяла ся завоювати ті острови. Найвластивійше було би, коли-б Америка за-

ФІЯЛКИ.

(З француского — Франца Коппе.)

I.

— Ніколи! — кричав батько Буржейль — встаючи нагле з місця і кидаючи на стіл сервету — ніколи! Чи ви добре чули?.... Ніколи!

І коли майстер декоратор перебігав розлюченний їдальню тяжкими немов медвежими руками, мати Буржейль, спускаючи на таріль очи, повні сльоз, обирала махінально помаранчі.

Від двох лїт одна і та сама суперечка наставала між супругами по обіді.

Минуло бо два роки від часу, як розійшли ся з Едвардом, котрий против їх заборони студентскої любов закінчив подружем. Як они любили, як пестили і псували того Едварда, одинака, що прийшов на сьвіт десять лїт по їх вінчаню, в часї, коли вже втратили надію, що будуть мати дитину. Урадуваний Буржейль сказав тоді до жінки:

— Слава Богу, ми на доробку, і маю надію, що той хлопець не буде ремісником як я. Зробимо з него ученого панича, правда, мати?

І всьо ішло по думці вітця. Едвард був одним з лїпших учеників в ґімназиї, а Буржейль, що перед кільканайцятьми лїтами прийшов до Парижа в кафтанї робітника, з маленьким клунком під пахою, був сьвідком, як его рідний син відбирав похвали від міністра в часї роздаваня нагород на шкільнім іспиті. Найсьвітлїйша будучність отвирала ся перед молодцем, що одержавши докторский диплом, міг гадати хочби й о тещі міністра.

— Лишимо ученому паничеви досить гроша, то не зашкодить єму. Правда, стара? — говорив батько Буржейль, клепаючи грубезною лапою по худім рамени доброї жінки. — Мусимо его й оженити порядно. Треба буде виглядїти хорошу і елеґантну панну, котра его зробить щасливим, а нам принесе честь.

Якіже тепер далекі від них ті всї їх мрії! Молодець, котрому в своїй гордости устроїли окреме, елеґантне мешканє, завязав любовні зносини з якоюсь там повію. Наука пішла в кут. В двайцятім пятім році житя не вспів приготовити ся до докторату.

Родичі сумні, розчаровані, не тратили все таки послїдної надії. Гадали: „Молодий, ще вишумить ся!“ Аж тут одного красного поранку Едвард осьмілив ся заявити їм, що любить свою товаришку і гадає з нею женити ся.

Ох, коли тоді який удар не ткнув батька Буржейля, то правдиве чудо; бо уши налили кровію, котра здавалось трисне і розсадить старого. Вигнав сина і відобрав єму платню.

— Як посьмієш дати свое назвище тій женщинї — кричав старий ремісник аж синий з гніву — не надій ся ні гроша від нас, ні тепер, ні по нашій смерти!

А помимо того невдячна, недобра дитина до крихти зажурила родичів, зриваючи з ними всякі зносини. Едвард оженив ся, покинув університет, і працював тяжко на хлїб насущний, як простий канцелїст.

Від двох лїт, т. є. від часу розриву з сином, отець і мати дуже терпіли, але в послїдних часах положене ще погіршило ся. Була в тім вина матери. Надто чула ся нещасливою і перша подала ся. Гнів еї був менше сильний від болю. Поволи клонила ся до прощеня. Вкінци осьмілила ся висказати свою гадку перед мужем. Але завзятє простого чоловіка вибухло в нім з цілою силою. Кинув їй пристрастне „ніколи“, що аж шиби затрясли ся і заборонив жінцї раз на все згадувати о тій справі.

Не могла его слухати, пробовала промавляти за винними чим раз частійше. Однако за кождим разом старий Буржейль попадав в скажений гнів і виправляв страшемні галабурди.

Їх дім замінив ся в дїйстне пекло. Двоє старих людий, що в примірній згоді прожили звиж трийцять лїт при спільній праци, двоє людий, звістних з випробованої вірности і любови, жили від тепер в такій незгоді, що стали для себе завзятими ворогами. Кождий день по обіді розпочинала ся сварня, що кінчила ся прикрими словами:

ложила там вуглеву стацию і виставила свій порт, а Ішпанію примусила визволити Филипини. А потім то проваджене війни такими нездарами генералами, як Отіс! Чи-ж не ліпше було вислати від разу Майльса, коли Америка вже напосіла ся конче завоювати вільний нарід? Та правительство ошоломлене виграними битвами з Ішпанією, думало собі мізерне, що ще лекше пійде з Филипинцями. Показалось инакше. Филипинці бють ся так, що аж збуджують подив, а Американці так, що ані раз не можуть свому ворогови нічого зробити. Тепер Америка збирає військо. Не йде її се скоро, але она збере і вишле. Та най же не йде ніхто з Русинів, бо коли сю війну Америки з Филипинцями осудило богато европейских та азийских ґазет, то Русинам не вільно в ню вдаватись".

Новинки.

Львів дня 23-го серпня 1899.

— Краєві конференциї учительскі. В сім році перший раз відбудуть ся не одна, як давнійше, але три конференциї учительскі: у Львові, в Перемишли і в Кракові. Краєва конференция учительска у Львові розпічне ся дня 24-го с. м. богослуженем в церкви Успеньскій і в катедрі латиньскій. Конференциї проводити буде радник Болеслав Барановский, краєвий інспектор. Того самого дня розпічне ся конференция в Перемишли під проводом радника Людв. Дзедзіцкого, краєвого інспектора. Конференция в Кракові розпічне ся днем скорше, т. є. 23 с. м. під проводом радника Мечислава Залеского, краєвого інспектора.

† Др. Северин Дністряньский, радник Двора, бувший директор учительскої семинариї в Тернополи, б. краєвий інспектор шкільний, упокоїв ся вчера у Львові по довшій недузі в 61-ім році житя. Похорон відбуде ся дня 24 серпня.

— Нова пристань на Дніпрі. Дня 6 серпня відбуло ся в Київі торжественне посьвячене і отворене нової пристани на Дніпрі, вибудованої містом. Факт то многоважний в економічнім житю як самого міста Київа, так і цілого просторого краю. Доси Дніпро, що враз із своїми дотоками представляє величезну сїть водної комунікациї (12.300 верст) і сполучений каналами з Вислою, Німном і Двиною, не мав ані одної пристани рационально устроєної. То не могло користно вплинути на розвій торговельної плавби по Дніпрі. А що до самого Київа, найбільшого міста наддніпряньского, то недостача великої і догідної пристани приносила ему необчислимі страти. Більшість суден товарових мусїла обминати Київ. Отворену тепер нову пристань збудовано після проекту інжинера Максимовича коштом 488.000 рублїв. То великан обіймаючий простір 44 десятин (десятина — більше-менше два наші морґи). Территория на склади обіймає 20 дисятин. Всї урядженя тої пристани переведено після найновійших вимогів технїки, отже она є нинї правдиво взірцевою.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і виховане.

Ради господарскі.

— Вимоги веденя господарства. Господарство то підприємство, а кожде підприємство мусить бути так уладжене, щоби давало як найбільший добуток, котрий заспокоював би вповні всї потреби підприємця. Господар господарить тогди добре, коли весь єго добуток з цїлого господарства як найменше коштує, а дає як найбільше чистого зиску. Кождий господар мусить длятого уважати на три річи: Перше, щоби мав як найбільше всїлякого добутку (продуктів); друге, щоби тоті добутки мали як найбільшу вартість; а третє, щоби тоті добутки як найменше єго коштували. Щоби же господар міг видобути із свого господарства як найбільше продуктів і щоби они мали як найбільшу вартість, то він мусить мати і якісь средства до того. Средствами добуваня плодів (продуктів) суть у господаря передовсїм єго ґрунт, а відтак і всї ті обставини, які причиняють ся до того, що ґрунт дає дохід, отже н. пр. положене ґрунту, клїмат і т. п. Ґрунт (поминувши спадщину або даровизну) можна набути лиш за капітал, а тогди той капітал називає ся ґрунтовим капіталом. Сам ґрунтовий капітал не може ще давати ніякого доходу; до того треба ще всїлякого иншого капіталу і роботи фізичної (тїлом) і духової. Коли в добуваню плодів має в господарстві перевагу сам ґрунт і єго природа (урожайна земля, добре положене, теплий клїмат і т. п.) а капітал і робота мають менше значінє, то таке господарене називаємо екстензивним. Коли же плоди з якогось ґрунту стараємо ся збільшити капіталом і роботою, то таке господарене називаємо інтензивним. З того всего виходить, що средствами добуваня суть остаточно капітал і праця, або иншими словами: веденє господарства вимагає капіталу і праці. В слїдуючім поговоримо насамперед о капіталї.

— Робота під конець лїта. Лїто кінчить ся а початок осени то ніби друга весна для господаря; він одно збирає із землї але друге подібно як і на весну кладе знову в землю. Підчас коли всї руки занятї збиранем плодів, воли й конї не мають навіть часу спочити, бо поле треба приготовити під нові засіви. В студенїйших сторонах треба приготовити поле під озимі засіви вже в серпни, щоби в першій половині вересня можна зачати сїяти. Річ очевидна, що під озимі засіви можна найлїпше ту ниву підготовити, з котрої найборше збере ся. Для того в студенїйших сторонах не добре сїяти озиме збіже н. пр. по бараболях, бо молоді ростинки не мають часу ще перед зимою добре розкорінити ся. — Під конець лїта збирає ся ще біб, котрий треба тогди зжати, коли найспіднїйші стручки почорніють. Біб вяже ся в снїпки і розставляє ся кулками по поли щоби висох. — Кукурудзу треба ломити тогди, коли шумилина на шульках зробить ся суха і коли зерно буде тверде. Сьвіжі шулки або сплїтають ся в коси і сушать ся під стріхами, або шульки зсипають ся в кошниці; на всякий случай треба молоду кукурудзу переховувати в сухім і продувним місци. Качани з теребленых кукурудзів добрі на топливо. — Хто лишив конюшину на насїнє з другої кісьби, нехай єї косить тогди, коли зерно стане тверде і блищить ся. Позаяк під конець лїта звичайно вже холоднїйше і часто буває слота, то найлїпше сушити конюшину на росохах. Ломане тютюну розпочинає ся звичайно в половині серпня і найлїпше ломити по троки, насамперед найбільше доспіле листє, котре пізнати по тім, що оно стає яснїйше як недоспіле, липне, має острійший запах і кінчики єго загинають ся.

Всячина господарска.

— На вовчика збіжевого, як кажуть практики, мають бути дуже добрі сьвіжі коловатницї або коноплї. Сьвіжі невимолочені коноплї треба порозкидати в шпихлїри, а той шкідник буде зараз виносити ся. Зсипане збіже треба при тім через 6 до 7 днів що дня розгортати, аж доки всї вовчки не повтїкають.

— Вино з яблок на малі розміри можна зробити в той спосіб, що обтерті на сухо, але не обирані яблока подушить ся на масу (не терти на зелїзнім терку!) а з тої маси витискає ся відтак через полотняний мішочок сок. Коли нема праси до витисканя, то робить ся в той спосіб, що потовчену і розтерту макогоном масу дає ся до чистого полотна, зложеного в двоє, закладає ся кілька разів боки того полотна, а відтак крутить ся оба кінцї; чим сильнїйше скручує ся полотно, тым більше витїкає сок. Впрочім можна так само і з мішочком робити. На 8 кварт соку треба взяти 3

— Знаєш, що тобі скажу, старий: ти не маєш ні милосердия, ні релїґії, ні чувства!

— А ти нї почутя справедливости, ні розуму, ні витревалости.

І майстер виходив тріскаючи гнївно дверми.

А стара мати, полишившись сама, сльозами обливала розпочату панчоху.

Буржейль розлючений видом безнастанно скривленого лиця, не міг тепер усидіти дома і біг до сусїдної кавярнї на партию варцабів. Тут довго викрикував на сучасні обичаї, на часи, коли батьківска власть нічого у дітий не значить, і коли пропала давна повага голови родини. Хоч він один дасть добрий примір. Буде строгий і не подасть ся до послїдної хвилї. Впрочім то була одинока річ, о якій він говорив, а котра вже сильно навкучила ся єго товаришам, що притакували в очи богатому майстрови, але поза очи висьмівали єго, як то взагалі всюди буває. Один з них, що найбільше кепкував з „старого дурня", був перший, що в очи незвичайно жалїв над єго нещастєм і похвалював всї лайки батька Буржейля на сина та заєдно кричав:

— Славно, славно, старий! Ти правдивий Римлянин.

Вправдї батько Буржейль, як сказано, селянин в роду, мав дуже слабе понятє о старинних часах, однако дещо зачув о Брутї, а гадка, що він „один з таких людий" була для єго честилюбивости дуже мила. Однако помимо того вийшовши нераз з кавярнї, коли опинив ся сам серед ночи, говорив до себе — але тихонько — що той Брут мусїв мати „тверде серце" і що то страшна річ засуджувати власного сина на недостаток, а може й на голодну смерть....

II.

Але ось наближає ся весна з сияючим сонцем. Єї благодатний подих роз'яснює всї лиця, розпогоджує всї серця. Женщини трохи засоромлені промінем, супротив котрого зимові одяги виглядають дуже несьвіжо, ратують положене припинанем китиць пахучих фіялків до пелерин і плащів.

Старий Буржейль, що грав день перед тим варцаби до півночи, встав пізнїйше як звичайно. Вчера по обідї жінка знов згадувала о Едвардї і знов силувала ся зломити єго постанову.

Зібрала мовляв як найточнїйші вісти. Довідала ся, що їх синова — она все таки жінка їх сина, того не можна заперечити — не була нїякою „повією", як казали. Она вправдї проста швачка, що працює у моднярки. Але чимже були они самі, родичі Едварда? Ремісниками, котрим пощастило ся, доробкевичами, нічим більше. Коли Едвард пізнав Марту — імя не конче красне, але що она тому винна — була честною дівчиною. Завірила ему і доси любить єго вірно, працює тяжко, удержує дім у взірцевім ладї. Справдї вже час був би змилувати ся над нещасливими дїтьми.

— Бо — говорила старушка — они в нуждї, Едвард зарабляє на цїлий дім тілько, кілько ти видаєш на каву і на циґара... То вже не по людски.... Не кажу, аби ти їм простив, їх приймав у своїм домі, прошу лиш о материяльну поміч.

І добра мати, видячи, що чоловік не перебиває їй, лиш мовчки обертає склянку, встала, обійшла стіл довкола і положила поволи руки на рамени розгнїваного батька.

Пусті заходи! Батько Буржейль пригадав собі нагле, що він „Римлянин" і громовим голосом крикнув гнївно:

— Нїколи і ще раз нїколи!

А нинї від рана так ему якось сумно і тяжко на душі! Не буде такий дурний, аби тяжко заробленим грошем запомагати непослушного сина. Він „Римлянин" і лишить ся ним. Чи старий Брут на єго місци давби ся нагнути? Нї. А він вже вчера трохи що не розжалобив ся. Що то може бабске балаканє! За крейцар нема у них розуму нї енерґії!

І скріплений в своїй постанові батько Буржейль одїває ся в недїльний одяг і сходить до гостинної комнати. Жінки нема але по хвили виходить она з молитвенником і китицями фіялків, що нараз наповнюють цїлу комнату сьвіжим і проймаючим запахом.

Старий Буржейль не поет. То не чутлива вдача, а однако дізнає вражінь як би і я і подібно як у вас або у мене якесь вражінє викликує відповідні спомини.

Між тим як жінка прибирає весняними фіялками мешканє, їх запах порушує до глу-

фунти мілко потовченого цукру. Сок зливає ся до великої бутлї, всипає ся відтак цукор, і бутлю завязує ся або ор́гантиною або папером, котрий густо наколює ся шпилькою, щоби добре був подіравлений. Доки цукор не розпустить ся, треба сок мішати, перехиляючи бутлю з одного боку на другий. Коли би яблока були більше квасні, треба ще додати води до соку. Вино повинно стояти в теплім місци і в тїни, але анї коло печи, анї на сонцю. По шести місяцях зливає ся вино через бібулу, суху фланелю або й чисту вату до сухих фляшок, закорковує ся новими корками, лякує ся і ставить ся в пивници так, щоби фляшки лежали. Таке вино дасть ся кілька лїт держати і єсть дуже добре.

— Мочене ніг в горячій водї єсть дуже помічне на напір крови до голови і всї недуги, які з того походять, як н. пр. біль зубів, біль голови, рване в ухах, запалене очий, коли кому часто кров пускає ся з носа і т. п. Коли мочить ся ноги в день, то добре піти потім на прохід, щоби не застудити ся і щоби кров задержала ся в ногах. Коли же мочить ся ноги перед спанєм, то по вимоченю треба їх добре на сухо обтерти і якийсь час фротирувати (натирати сухими вовняними платками). Коли би частїйше треба мочити ноги, то добре єсть додати до води або трохи спіритусу, або францускої горївки, жменю гірчицї або жменю соли. Купіль єсть тогди ще сильнїйша. Мочити ноги не можна довше як 20 мінут а у дїтий лиш 10 мінут. Горяча купіль дїлає далеко скорше, як тепла.

Лїтература господарска.

— Handbuch der Milchwirtschaft v. dr. W. Kirchner, 4 Aufl. З 153 ілюстрациями в текстї і 8 кольорованими таблицями. Цїна 14 марок (8 зр. 40 кр.). Єсть то книжка оперта на науковій і практичній основі і дуже добра для кождого, хто хоче розумно вести молочне господарство та мати з него зиски.

— Landwirtschaftliche Sünden. Fehler im Betrieb v. dr. G. Böhme, 4 Aufl. Цїна 3 марки (1 зр. 80 кр.). А котрий господар не грішить, не робить похибок у веденю господарства? Дуже добре длятого, коли знайде ся хтось, що покаже єму гріхи, висповідає єго та скаже єму: Іди не согрішай! Веди розумно своє господарство! Оттаку цїль має ся книжка.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Піднесене годівлї гуцульских коний. Міністерство рільництва подає до відомости, що взяло ся вже до відсьвіженя крови і збільшеня годівлї гуцульских коний в державній стаднинї в Радівцях на Буковинї. В міру того, як збільшить ся приховок гуцульских оѓерів, постарає ся міністерство о розміщене в косівскім повітї більше таких оѓерів на стациях становленя, або віддасть їх на приватне удержане. З тої причини міністерство не наміряє закуповувати оѓерів в косівскім повітї і приховувати їх в Радівцях.

— **Млинки до чищеня збіжа** — новий модель — можуть замовляти Вп. Господарі у підписаного. Млинки ті чистять збіже всякого рода дуже добре, а також конюшину. В обслузї дуже легкі. О добротї, дешевости і тревалости можуть посьвідчити численні листи похвальні.

Цїна млинка кріпко збудованого почавши від 6 сит лиш 25 до 30 зр. готівкою. При замовленю упрашаю о виразний адрес і задаток, а млинок сейчас вишлю. На жадане висилаю цїнники. — І. Плейза в Турцї коло Коломиї.

— Зміна в оглядинах живих зьвірят на стациях зелїзничих в Галичинї. Ц. к. Намістництво розпорядженєм з 3 серпня с. р. подає до відомости таку зміну в розпорядженю міністерства з 26 падолиста 1898 р.: „Виімково можна на тих стациях, котрі не суть установлені яко стациї до ладованя і виладовуваня зьвірят, надавати і виладовувати поодинокі зьвірята, однакож не більше як шість штук одного дня без попередних оглядин але лиш тогди, коли транспорт призначений до одної зі стаций зелїзничих в Галичинї.

— Цїна рогатої худоби на віденьскім торзї. На торг дня 21 с. м. пригнано рогатої худоби призначеної на заріз 5208 штук між тим з Галичини 264 а з Буковини 66 штук. Цїна піднесла ся о 1 зр. Волів з Галичини і Буковини продано 50 штук по 27 до 31 зр., 76 штук по 32 до 35 зр., 127 штук по 36 до 38 зр.; бугаї без ріжницї походженя плачено по 27 до 34 зр.; корови підтучені по 25 до 30 зр.; худу худобу по 17 до 26 зр. — все числячи за метричний сотнар живої ваги.

ТЕЛЕГРАМИ.

Берлин 23 серпня. Часописи знов доносять, мимо заперечень, що з'їзд трех цїсарів: австрийского, нїмецкого і росийского відбуде ся в падолистї в Скерневицях під Варшавою.

Опорто 23 серпня. Джума не вигасає; оногди лучили ся знов чотири случаї занедужаня, з тих два скінчили ся смертию.

Петербург 23 серпня. Цариця мати, наслїдник престола в. кн. Михайло і кілька членів царскої родини виїхали до Данії.

Білгород 22 серпня. Дня 30 с. м. стане перед судом Кнезевич і 42 спiвобжалованих.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

бини серце старця. Пригадує собі подібну весняну надію (ах як то давно!), коли ще був простим ремісником, а жінка бідною швачкою. Були лише що по вінчаню, бо побрали ся якось при кінци мясниць. Так як і нинї принесла трохи фіялків до їх одинокої маленької комнатки і припяла їх під сьвятим образом, що висїв на стінї над їх лїжками. Яка она тодї була хороша, як він еї любив!

Наглим поглядом обіймає цїлий ряд довгих лїт пережитих спільно, підчас котрих була она така трудяща, ощадна і вірна.

А однако ту честну женщину гнобить він без милосердия задля недоброго сина. Чи той син дїйстно такий злий? Очевидно що родичів треба слухати і шанувати, однако кілька похибок мають на совісти любов і молодість!...

III.

Саме в тій хвили старушка прибираючи комнату весняними цьвітами, припинала китицю до фотоґрафії Едварда — їх Едварда в студентскім мундурі в часї, коли зносив тілько нагород і такою гордостию наповняв серця родичів.

Нї. Справдї, старий майстер не знає, що з ним дїє ся. Запах фіялків упоює єго тим честним упоєнем благородности і милосердия.

Підходить до жінки, бере еї за руку і кидаючи погляд на фотоґрафію, шепче своїм шорстким, дивно охриплим голосом:

— Скажи менї, Катрусю, а як би ми єму простили?

— Ах!

Крик радости вириваєсь її просто з під серця!... А до того старий назвав еї Катрусею, як за часів молодости! Від пятьнайцятьох лїт не кликав еї по імени!... Відчула тепер, що еї все любить еї муж, еї старий вірний товариш!

Кидаєсь єму на шию, цїлує сердечно, обіймає руками лису голову і шепче єму щось довго до уха. Не могла видержати! Тамтої недїлї була у Едварда. Як він жалїє над розлукою з родичами. Який він нещасливий. Сто разів підходив під їх поріг просити прощеня, але не сьмів.

— А чи знаєш — додала з пестощами майже молодечим голосом — чи знаєш що я бачила і єго жінку.... Не можна мати жалю до неї.... Така красна, так любить Едварда!... Еї минувшість? Мій Боже! Хто тут винен? Молодість, обставини.... А впрочім, чи знаєш, що вскорі будеш дїдусем?

Старий Буржейль ледве дихає, кладе дрожачі пальцї на устах жінки.

— Досить, досить, мати. Вели накрити для чотирох осіб.... Пішли по фіакра.... Знаєш що, дамо їм ті весняні цьвіти на знак прощеня і привеземо їх тут зараз на снїдане.

І коли мати заголомшена щастєм, з плачем млїє на груди чоловіка — старий Буржейль — де подів ся Римлянин, строгий Брут? — починає й собі в голос плакати, як стара дитина.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).